

**Пояснювальна записка до рішення
Курісовської сільської ради
«Про бюджет Курісовської сільської територіальної громади на 2023 рік»**

Бюджет громади сформовано відповідно до положень Конституції України, Бюджетного кодексу України, Податкового кодексу України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», сільських цільових програм, основних прогностичних макропоказників та окремих показників, а також інших законодавчих актів, бюджетних запитів, поданих головними розпорядниками коштів.

У лютому 2022 року розпочалося повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну. 24 лютого 2022 року Указом Президента України введено воєнний стан, який продовжено і дотепер. Військові дії спричинили руйнівний вплив на життя людей та масове порушення ланцюгів економічної діяльності, руйнування інфраструктури, що насамперед призводить до значних економічних втрат як в Україні, так і в Курісовській сільській територіальній громаді.

Окупанти продовжують руйнувати не лише військові об'єкти, а й транспортну, енергетичну та виробничу інфраструктуру. На цьому фоні відбувається кардинальна зміна не лише системи міжгалузевих зв'язків, а й структури економіки в цілому.

Негативний вплив воєнних дій на території України та неможливість наразі визначити наслідки російської агресії унеможливають розроблення реалістичних прогнозів економічного і соціального розвитку країни та, як наслідок, бюджетних показників на середньостроковий період.

Додатковим викликом для аналізу та прогнозування економічного розвитку є складність оцінки поточної ситуації, оскільки практично відсутня повна статистична інформація.

Тому до бюджету законодавства внесено ряд змін, зокрема призупинено дію статті 75(1) та пов'язані з нею норми щодо прогнозів місцевих бюджетів.

1. Інформація про соціально-економічний стан громади і прогноз основних показників розвитку на 2023 рік, які покладено в основу проекту бюджету громади.

Бюджету Курісовської сільської територіальної громади на 2023 рік розрахований із врахуванням спрямування на забезпечення нагальних потреб громади в період дії воєнного стану та протистояння можливим викликам.

Прогнозні макропоказники, які взяті за основу при підготовці бюджету Курісовської сільської територіальної громади можуть бути уточнені та переглянуті як у бік покращення, так і у бік погіршення, у зв'язку з поточною

мінливістю соціально-економічної ситуації, нестабільності внутрішнього та зовнішнього середовища, високої залежності економічної активності від безпекових факторів.

За даними Державної служби статистики України, прогноз скорочення реального ВВП у 2022 році становитиме 32 відсотки. Разом з тим, зростання реального ВВП у 2023 році планується на 4,6 відсотка.

Прибутки підприємств у 2023 році зростатимуть у порівнянні з 2022 роком, що пояснюється економічним зростанням, збільшенням цін виробників та девальвацією гривні, відновленням споживчого ринку.

Не дивлячись на певне покращення ситуації на споживчому ринку, споживчий попит залишається пригніченим через збільшення рівня безробіття, скорочення реальної заробітної плати та зовнішньої міграції громадян України унаслідок безпекових ризиків.

Основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України та окремі припущення 2021-2023 роки.

Назва	2021	2022		2023	
	Звіт	Очікуване Мінекономіки (станом на 31.08.2022)	Очікуване Мінекономіки (станом на 29.10.2022)	Прогноз Мінекономіки (станом на 31.08.2022)	Прогноз Мінекономіки (станом на 29.10.2022)
Валовий внутрішній продукт:					
номінальний, млрд грн	5 459,6	4 680,2	4 727,6	6 399,0	6 279,3
реальна зміна, відсотків, р/р	3,4	-33,2	-32,0	4,6	3,2
Індекс споживчих цін:					
у середньому до попереднього року, відсотків, р/р	109,4	121,2	120,5	130,6	128,4
грудень до грудня попереднього року, відсотків, р/р	110,0	130,1	129,3	130,0	128,0
Індекс цін виробників промислової продукції:					
грудень до грудня попереднього року, відсотків, р/р	162,2	132,8	138,3	135,7	132,2
Середньомісячна заробітна плата	14 014	14 025	14 025	18 508	18 261

працівників, брутто, номінальна, грн					
номінальна, скоригована на індекс споживчих цін, зміна, відсотків р/р	10,5	-17,4	-16,9	1,0	1,4
Сальдо торговельного балансу, визначене за методологією платіжного балансу, млн доларів США	-2 671	-18 665	-18 665	-14 248	-15 293
Експорт товарів та послуг:					
млн доларів США	81 504	57 187	57 187	62 364	61 319
зміна, відсотків, р/р	34,3	-29,8	-29,8	9,1	7,2
Імпорт товарів та послуг:					
млн доларів США	84 175	75 852	75 852	76 612	76 612
зміна, відсотків, р/р	33,4	-9,9	-9,9	1,0	1,0
Обмінний курс гривні до долара США, грн за долар США в середньому за період	23,7	32,3	32,3	42,2	42,2
на кінець періоду	27,3	36,6	36,6	50,0	45,8

Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік»
зазначено.

1. Установити з 1 січня 2023 року мінімальна заробітну плату:

у місячному розмірі - 6700 гривень;

у погодинному розмірі - 40,46 гривень;

2. Установити з 1 січня 2023 року прожитковий мінімум на одну особу в
розрахунку на місяць у розмірі 2589 гривень, а для основних соціальних і
демографічних груп населення:

дітей віком до 6 років – 2272 гривні;

дітей віком від 6 до 18 років – 2833 гривні;

працевдатних осіб – 2684 гривні;

осіб, які втратили працевдатність - 2093 гривні;

Прогнозні показники соціально-економічного розвитку громади
розраховані в умовах невизначеності, пов'язаної з повномасштабним
вторгненням російської федерації на територію країни та запровадженням
воєнного стану, а також відсутністю офіційних статистичних показників
розвитку громади у 2022 році.

Обсяги міжбюджетних трансфертів на 2023 рік доведено, виходячи з підходів до їх формування, розподілу та спрямування що складає у сумі – 23 973 000 грн., в тому числі:

- базова дотація – 23 973 000,00 грн.

2. Соціально – економічний стан розвитку громади у 2022 році

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року №720-р створена Курісовська територіальна громада до складу якої увійшли 4 сільські ради з кількістю населення 8400 чол.

Територія Курісовської громади згідно з адміністративно-територіальним устроєм України входить до складу Березівського району Одеської області.

Адміністративний центр громади знаходиться в с. Курісове, який розташований на відстані 46,9 км до м. Березівка та 45,1 км від обласного центру по автомагістралі.

На території громади функціонує 3 загальноосвітніх навчальних закладів, 5 дошкільних навчальних закладів, сільські бібліотеки та Будинки культури.

Аналіз тенденцій соціально-економічного розвитку громади свідчить, що економіка громади розвивається під впливом складних і не завжди передбачуваних процесів, зумовлених наслідками соціально-економічних змін в країні. Економічну стабільність громади забезпечується діяльністю фермерських господарств.

За особливостями природних умов Курісовська сільська територіальна громада у зоні недостатнього зволоження і є територією ризикованого землеробства, тому кінцеві результати роботи галузі сільського господарства залежать від кліматичних умов, які склалися у звітному періоді цього року.

Сільськогосподарські угіддя становлять 25820,0 га, в тому числі рілля-17608,16 га, багаторічні насадження 174,16 га, пасовища – 1453,46 га.

Основними землекористувачами є сільськогосподарські товариства, приватні орендарі, фермерські господарства, громадяни, які використовують земельні ділянки для ведення товарного сільськогосподарського виробництва(земельні частки(паї)), присадибні земельні ділянки, земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства та інші суб'єкти господарювання.

Перелік основних сільськогосподарських підприємств громади

Назва господарства	Спеціалізація, основні види продукції
СФГ "ГАЙЧУК"	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур

С(Ф)Г "ФІНАГЕСВ"	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур
ТОВ "АГРО ПІВДЕНЬ - 2"	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур
ТОВ "РОЗКВІТНЕ-АГРО"	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур
ТОВ "ПАЛЬМІРА ГРУП"	Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин

3. Доходи бюджету

В основу формування обсягів доходів і видатків бюджету Курісовської сільської ради на 2023 рік покладено вимоги положень Конституції України, Податкового кодексу України, Бюджетного кодексу України, інших законодавчих актів, що стосуються місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин.

При розробці фінансового ресурсу бюджету Курісовської сільської територіальної громади на 2023 рік враховувалися фактори впливу на збільшення(зменшення) надходжень платежів до бюджету:

- ріст фонду оплати праці працівників, зайнятих економічною діяльністю;
- фактичне виконання дохідної частини бюджету за результатами 2021 року та 10 місяців 2022 року, очікуваних надходжень у 2022 році;
- пропозиції органів, що контролюють справляння надходжень податків і зборів до бюджету.

Виконання бюджету у 2022 році відбувається в умовах сповільнення росту економіки країни у зв'язку з військовим станом, що негативно впливає на глобальну економічну активність.

Дохідна частина сільського бюджету на 2023 рік (без врахування міжбюджетних трансфертів) сформована в загальній сумі 31 659 381,00 грн., що на 524 400,00 грн., більше ніж планові показники сільського бюджету на 2022 рік.

До запланованої частини загальної суми сільського бюджету на 2023 рік входять доходи 30 814 781,00 грн. – загальний фонд; 844 600,00 грн. – спеціальний фонд.

В розрахунок міжбюджетних трансфертів були враховані обсяги міжбюджетних трансфертів, передбачені у проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», а саме:

- базова дотація у сумі 23 973 000,00 грн., що на 10 303 800,00 грн., більше ніж планові показники сільського бюджету на 2022 рік

4. Видатки бюджету

Обсяг видаткової частини сільського бюджету, з урахуванням базової дотації Курісовської територіальної громади на 2023 рік заплановано у сумі 55 632 381 грн..

До запланованих видатків на 2023 рік враховані видатки загального фонду бюджету – 54 787 781,00 грн та видатки спеціального фонду – 844 600,00 грн. які будуть спрямовані на функціонування бюджетних установ та соціально-економічний розвиток громади в цілому.

Видатки передбачені на утримання закладів відповідно до розмежування видатків в Бюджетному кодексі України.

Розрахунок прогнозного обсягу видатків здійснено з урахуванням соціальних стандартів передбачених в проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», а саме: мінімальна заробітна плата з 01.01.2023 року – 6700,00 грн., I тарифний розряд з 01.01.2023 – 2982 грн.

Видатки на оплату праці забезпечені на 12 місяців та включають обов'язкові доплати та надбавки, із них престижність педагогічним працівникам та надбавка за особливі умови праці бібліотекарям, матеріальна допомога на оздоровлення.

При розрахунку видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв враховано фактичне споживання у поточному році в натуральних обсягах з урахуванням діючих тарифів 2022 року.

За галузями видатки характеризуються наступним чином:

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

КПКВК 0110150 «Організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності обласної ради, районної ради, районної у місті ради (у разі її створення) міської, селищної, сільської рад»

Передбачено видатки на державне управління на 2023 рік в сумі 17 483 121,00 грн із них по загальному фонду в сумі 13 178 474,00 грн., та спеціальному фонду – 4 304 647,00 грн.

В загальну суму видатків загального фонду враховуються видатки на оплату праці 9 266 126,00 грн., на оплату комунальних послуг та енергоносіїв 1 080 800 грн., та інші поточні видатки в сумі 2 831 548,00 грн., (серед них єдиний соціальний внесок – 2 038 548,00 грн).

В суму спеціального фонду враховано 200 000,00 грн. на закупівля комп'ютерів та обладнання, офісних меблів, 4 084 647,00 грн. технічна документація та проведення капітального ремонту амбулаторії с. Курісове. 20 000,00 грн (інші видатки).

КПКВК 0110180 «Інша діяльність державного управління»

Видатки на іншу діяльність державного управління на 2023 рік передбачено в сумі 631 815,00 грн. Видатки планується направити на оплату праці у сумі 517 881,00 грн., єдиний соціальний внесок 113 934,00 грн..

КПКВК 0113033 «Компенсаційні виплати на пільговий проїзд автомобільним транспортом окремим категоріям громадян»

Видатки на компенсаційні виплати на пільговий проїзд автомобільним транспортом окремим категоріям громадян передбачено в сумі 50 000,00 грн.

КПКВК 0113035 «Компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян на залізничному транспорті»

Видатки на компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян на залізничному транспорті передбачено в сумі 250 000,00 грн.

КПКВК 0113160 «Надання соціальних гарантій фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги»

Передбачено видатки в сумі 63 200,00 грн. на виконання Програми «Про соціально цільову програму «Милосердя в дії» на 2022-2025 роки.

КПКВК 0113242 «Інші заходи у сфері соціального захисту і соціального забезпечення»

Видатки передбачено в сумі 500 000,00 грн. із них 400 000,00 грн. на виконання Програми «Про соціально цільову програму «Милосердя в дії» на 2022-2025 роки, 100 000,00 грн. на виконання програми « Поховання військовослужбовців, які загинули(померли) під час проходження військової служби, внутрішньо переміщених осіб, одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян, від поховання яких відмовилися рідні, знайдених невідомих трупів на 2022-2024 роки».

КПКВК 0116020 «Забезпечення функціонування підприємств, установ та організацій, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги»

Передбачені видатки на забезпечення функціонування підприємств, установ та організацій, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги по загальному фонду в сумі – 100 000,00 грн.

КПКВК 0116030 «Організація благоустрою населених пунктів»

Передбачено видатки на 2023 рік в сумі 4 897 336,00 грн., з них по загальному фонду в сумі - 3 746 060 грн., та по спеціальному фонду – 1 151 276,00 грн.

В загальну суму видатків на оплату праці передбачено в сумі 1 273 860,00 грн., видатки на оплату спожитих енергоносіїв – 532 000,00 грн., та інші поточні видатки які складають 1 940 200,00 грн.

В суму спеціального фонду враховано 1 151 276,00 грн. на капітальний ремонт електромереж вуличного освітлення с.Каїри. на виконання програми « Зовнішнього освітлення населеного пункту с.Каїри Березівського району Одеської області на 2021-2023 роки»

КПКВК 0117130 «Здійснення заходів із землеустрою»

Передбачено видатки на здійснення заходів із землеустрою по загальному фонду в сумі 500 000,00 грн.

КПКВК 0118110 «Заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха»

Передбачено по загальному фонду видатки на заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха в сумі 100 000,00 грн..

КПКВК 0118330 «Інша діяльність у сфері екології та охорони природних ресурсів»

Передбачено по спеціальному фонду 3600,00 грн. на закупівлю та висадку саджанців дерев і квітів, розбивку клумб та квітників.

ОСВІТА

КПКВК 0610160 «Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищах, селах, об'єднаних територіальних громадах»

З бюджету сільської ради фінансується відділ освіти, молоді, спорту, культури і туризму. Видатки на управління в 2023 році розраховано 704 111,00 грн., в тому числі оплата праці в сумі 547 960,00 грн., та інші поточні видатки 156 151,00 грн.

КПКВК 0611010 «Надання дошкільної освіти»

На утримання п'яти дошкільних навчальних закладів на 2023 рік передбачено видатки в сумі 10 481 554,00 грн., в т.ч. видатки загального фонду 9 420 554,00 грн., та спеціального – 1 061 000,00 грн., з них 821 000,00 грн (інші джерела власних надходжень – батьківська плата за харчування).

Заплановані видатки загального фонду враховують в себе оплату праці 6 016 175,00 грн., видатки на харчування 550 000,00 грн., видатки на комунальні послуги та енергоносії 1 190 000,00 грн., та на інші видатки 1 664

379,00 грн. (єдиний соціальний внесок, предмети матеріали обладнання і інвентар та ін.).

Вартість харчування у дошкільних навчальних закладах сільської місцевості оплачується коштом місцевого бюджету - 60%, а 40% - батьківська плата.

В суму спеціального фонду враховано 240 000,00 грн, на придбання генераторів для закладів освіти.

КПКВК 0611021 «Надання загальної середньої освіти закладами загальної середньої освіти за рахунок коштів місцевого бюджету»

На утримання загальноосвітніх навчальних закладів загальної середньої освіти передбачено видатки у сумі 12 702 515,00 грн., в тому числі видатки загального фонду в сумі 12 259 849,00 грн., та спеціального – 442 666,00 грн..

Заплановані видатки загального фонду враховують в себе оплату праці 6 037 013,00 грн., видатки на комунальні послуги та енергоносії 2 376 600,00 грн., продукти харчування – 1 204 000,00 грн., та на інші поточні видатки 2 642 236,00 грн., (єдиний соціальний внесок, предмети матеріали обладнання і інвентар та ін.).

В суму спеціального фонду враховано 442 666,00 грн, з них 160 000,00 грн. на придбання генераторів для закладів освіти, 282 666,00 грн. ремонт електричної мережі в приміщені Сербського ЗЗСО I-III ступенів.

КПКВК 0611141 «Забезпечення діяльності інших закладів у сфері освіти»

З місцевого бюджету фінансується централізована бухгалтерія відділу освіти, молоді, спорту, культури і туризму.

Видатки на утримання на 2023 рік розраховано по загальному фонду в сумі 1 925 458,00 грн., в тому числі на оплату праці 1 513 490,00 грн., інші поточні видатки – 411 968,00 грн. (єдиний соціальний внесок, предмети матеріали обладнання і інвентар та ін.).

КПКВК 0611142 «Інші програми та заходи у сфері освіти»

Сільським бюджетом на 2023 рік по загальному фонду передбачено видатки в сумі 3 620,00 грн. на виплату одноразової допомоги дітям-сиротам, дітям позбавленим батьківського піклування яким виповнюється 18 років згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 25.08.2005 р. № 823.

КПКВК 0613140 «Оздоровлення та відпочинок дітей (крім заходів з оздоровлення дітей, що здійснюються за рахунок коштів на оздоровлення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи)»

Передбачені видатки по загальному фонду в сумі 300 000,00 грн. на придбання путівок у сумі 200 000,00 грн., та 100 000,00 грн. на продукти харчування.

КПКВК 0614030 «Забезпечення діяльності бібліотек»

В структурі Курісовської сільської ради знаходиться 5 філій бібліотек. Видатки для утримання бібліотек на 2023 рік затверджені в сумі 330 592,00 грн., в тому числі видатки на оплату праці 213 600,00 грн., видатки на комунальні послуги та енергоносії 50 000,00 грн., інші поточні видатки 66 992,00 грн.

КПКВК 0614060 «Забезпечення діяльності палаців і будинків культури, клубів, центрів дозвілля та інших клубних закладів»

Видатки для утримання закладів будинків культур на 2023 рік заплановано по загальному фонду в сумі в сумі 1 904 250,00 грн. в тому числі на оплату праці в розмірі 1 243 892,00 грн., на оплату комунальних послуг та енергоносіїв 202 500,00 грн., інші поточні видатки 457 858,00 грн.

КПКВК 0615011 «Проведення навчально – тренувальних зборів і змагань з олімпійських видів спорту»

Передбачені видатки відповідно до Програми «Розвитку фізичної культури і спорту Курісовської сільської ради на 2022-2025 роки», на проведення навчально – тренувальних зборів і змагань з олімпійських видів спорту по загальному фонду в 200 000,00 грн.

КПКВК 3710160 «Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищах, селах, об'єднаних територіальних громадах»

З бюджету сільської ради фінансуються фінансовий відділ Курісовської сільської ради. Видатки на 2023 рік розраховано в сумі 936 706,00 грн. в тому числі видатки загального фонду на оплату праці в розмірі 726 808,00 грн., видатки на оплату єдиного соціального внеску 159 898,00 грн. інші поточні видатки – 50 000,00 грн.

КПКВК 3719770 «Інші субвенції з місцевого бюджету»

З бюджету сільської ради по загальному фонду фінансуються видатки по трансферам в 2023 році в сумі 1 398 703,00 грн із них:

— до Фонтанської сільської територіальної громади на розвиток та фінансову підтримку закладів первинної медицини Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Фонтанської сільської ради Одеського району Одеської області у розмірі 907 363,00 грн.

— до Доброславської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області на розвиток та фінансову підтримку комунального некомерційного підприємства «Доброславська багатoproфільна лікарня інтенсивного лікування» Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області у розмірі 278 330,00 грн.

— до Доброславської селищної територіальної громади Одеського району Одеської області для утримання трудового архіву на 2023 рік на оплату праці штатної одиниці яка здійснює зберігання справ всіх суб'єктів

господарювання, розташованих на території колишнього Лиманського району у розмірі 38 900,00 грн.

— до Березівської міської ради Березівського району Одеської області для відшкодування оплати праці педагогічного працівника КЗ «Березівська міська музична школа» Березівської міської ради Березівського району Одеської області (який проводить навчання учнів Курісовської сільської територіальної громади в музичній школі) у розмірі 174 110,00 грн.

Видатки на оплату праці з нарахуваннями на заробітну плату та оплату спожитих енергоносіїв при формуванні бюджету об'єднаної територіальної громади забезпечено в повному обсязі.

КПКВК 3719770 «Субвенції з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів»

Передбачені видатки відповідно до програми «Забезпечення публічної безпеки та правопорядку на території Курісовської сільської об'єднаної територіальної громади Березівського району на 2021-2025 роки» у розмірі 35 800,00 грн., до програми «Цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки Курісовської сільської ради на 2021-2024 роки» у розмірі – 50 000,00 грн.

Баланс обсягу доходів, видатків та кредитування сільського бюджету на 2023 рік

Обсяг сільського бюджету по доходах розраховано в сумі 55 632 381,00 грн., у тому числі обсяг доходів загального фонду сільського бюджету – 54 787 781,00 грн та видатків спеціального фонду – 844 600,00 грн.

Обсяг сільського бюджету по видатках розраховано в сумі 55 632 381,00 грн., у тому числі обсяг видатків загального фонду сільського бюджету в сумі 48 669 192,00 грн. та видатків спеціального фонду селищного бюджету – 6 963 189,00 грн.

Обсяг сільського бюджету, згідно зі статтею 72 Бюджетного кодексу України, збалансовано та пропонується до розгляду бездефіцитним. Показники проекту бюджету підвищують соціальну спрямованість видатків та забезпечують у межах фінансового ресурсу місцевого бюджету проведення розрахунків за соціально-захисними статтями видатків, враховують вкрай необхідні поточні видатки для функціонування бюджетних установ, об'єктів соціального значення та заходи на виконання місцевих програм.

Курісовський сільський голова

Валентин ГРИГОРЖЕВСЬКИЙ